

Előfizetési árak:
 Egész évre 10.— Ft
 Félévre 5.— .
 Negyedévre 2.50 .
 Egy hónapra 1.— .
 Egyes szám 4 kr.
 Megjelenik minden-
 nap, vasárnap kivé-
 tével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Főpiaz, a város-
 házzal szemben.
Hirdetések:
 Egy hasábes petít
 soronkint 5 kr-ával
 számítatnak.

A szentesített törvény.

Budapest, április 9.

A hivatalos lap mai száma közli az 1848. törvények megalakotása emlékének megünnepléséről szóló szentesített törvényt, mely így hangzik:

MI ELSŐ FERENCZ JÓZSEF

Isten kegyelméből ausztriai császár, Csehország királya stb. és Magyarország apostoli királya.

Kedvelt Magyarországunk és társországai hű főrendei és képviselői közös egyetértéssel a következő törvényezikket terjesztették szentesítés végett Felsőgünk elé:

1. §.

A nemzet kegyelettel és hálás érzellemmel emlékeztet meg az ország történetében korszakot képező 1848. évi azon törvényhozási alkotásokról, melyekkel az alkotmányos jogok a nemzet minden osztályára kiterjesztettek, a képviselői alapon nyugvó felelős kormányrendszer behozatott, a közteherviselés általánosított, a földbirtok felszabadított, a sajtószabadság, a jogegyenlőség s

általában a politikai és polgári szabadság magasztos elvei érvényre jutottak: ezen alapvető törvények megalkotásának fél-százados évfordulója alkalmából a törvényhozás április hava 11-ik napját, mint azt a napot, a melyen dicső emlékezteti V-ik Ferdinánd király az 1848-ik évi korszakot alkotó törvényeket szentesítette, nemzeti ünneppé nyilvánítja.

2. §.

E törvény 1898. évi április hó 11-ik napján lép életbe s végrehajtásával a miniszterium bizatik meg.

Mi e törvényezikket s mindazt, a mi abban foglaltatik, összesen és egyenkint helyesnek, kedvesnek és elfogadottnak vallván, ezennel királyi hatalmunknál fogva helybenhagyjuk, megerősítjük és szentesítjük s mind Magunk megtartjuk, mind más hiveink által megtartatjuk.

Kelt Bécsben, ezernyolecszázkilenczvennyoleczadik évi április hó negyedik napján.

Ferencz József, s. k.
(P. H.)

B. Bánffy, s. k.



Husvét.

— Irta: Csiky Lajos. —

Debreczen, 1898. április 9.

„Győzedelem! Győzedelem!
 Ellenség meggyőzetett!”
 Meggyőzetett az élet legnagyobb ellensége: a halál. Diadal-maskodott a gonoszság fölött az igazság. Előtört a sírok mélyéből a világosság s elűzte a sötétség éjjelét.

Győzedelem! Győzedelem!

A mit a teremtés után mindjárt megmondott az Ur, hogy az asszonynak a magva megrontja a kígyónak a fejét; a mit az ószövetségi látnokok előre megjövendöltek; a mit maga Jézus előre megmondott, hogy az ő testének földre rontandó temploma harmadnapra fel fog épülni: mind az beteljesedett a hétnek amaz első napjára, mikor Mária Magdolna és a másik Mária a Jézus feltört koporsóját üresen találván, hírül vivék az ő tanítványainak a világtörténelem legnagyobb csodaeseményét, azt, hogy feltámadott az Ur, kikelt sírjából az idvesség szent Fejedelme, győzedelmet aratott Jézus a halál fölött.

A keresztyén világ minden ünnepei között a husvétot kezdte

TÁRCZA.

A szerkesztő regénye.

— Némethöl: K. Balogh Hanna. —

A szerkesztő ur ideges volt s türelmetlenül nyitott be a redakcióba. Ideges először mert szakad az eső, másodsor: mert új lakásba költözik ma, hol az épen most tartott helyszin szemle után sietve jött az általa szerkesztett politikai napilap szerkesztőségébe, mely nagy tekintélynek örvendett. Mert dr. Hofner nemcsak saját lapjánál volt félelmes tekintély, hanem az egész város becsülését bírta; és mint szép tollu belletrisztikai író egy sereg szárnypróbálgató ifju zseni rajongása tárgya volt.

Különösen a szerkesztői fogadó órák idején nőttön nőtt a szerkesztő ur idegessége. Félt a sok zöldségtől, melylyel főleg így tavasz idején a jövő Heinéi, Goethéi sőt még Marlittjai is elhalmozták. Igen a hölgyirők is felkeresték, amin nem lehet csodálkozni, mert a szerkesztő ur, dacára hogy csak pár választotta el a XXX-tól még nőtlen s így annál több galantéria várható tőle...

Most azonban derült kedélyben van a szerkesztő ur; élvezi a nyugalom óráit, melyeket a szakadó esőnek köszönhet, melyre még pár perczel előbb dühös volt. csodák-csodája! ma nem volt látogatója. Még sem. Kopognak és a szerkesztő ur hársány lehetjere, félénken nyitja be valaki az ajtót s habozva lép be egy hölgy arczán sűrű fátyollal, előkelő egyszerűség-

gel öltözve. Hofman udvariasan elébe lép s üdvözlétét viszonzva, jövelele ezélját kérdezi.

Három hónap előtt egy kéziratot küldtem a szerkesztő ur czimére — hangzott a felelet bizonytalanul, választ nem nyerve, itéletét jöttem, megtudni és ha nem használható átvenni a kéziratot.

Mi volt a kézirat ezime Nagysád? kérdi a dr.

„Egy tavaszi est csendes órái” sutogta a leány esendesen.

Igen, szólt megkönyebbülve Hofner ur, mert legalább látta a czimet. Kinyitva a kézirat szekrényt sikerült is megtalálni a kérdéses vastag füzetet, mely esinosan át volt kötve rózsaszín szalaggal, és mint szerző Ada állott rajta. Itt van mondá a dr. sajnálom, hogy becses nevét egészen meg nem írta, de így vissza küldeni nem tudtuk.

Tehát nem használható? kérdé sóhajtvá az ifju hölgy.

Sajnálom, nem, — szólt föltekintve. Nagysádnak ez a műve dícséretre méltó kísérlete, de a mai irodalmi nyelvet tekintve egyszerűen lehetetlen az ilyen irány, — pld. ez:

„A rohanó felhők közül kimosolygó hold fénye ábrándosan világított be, a rózsaszín öltözde ablakán, hol egy habkönyű ruhába öltözött keces alakot, ki a kis pamlagon pihent, tündéri fény sugarával ölelt át.” Lapunk irányánál fogva az ilyen irodalmi kísérleteknek nem adhatunk tért. Ez alkalmasint barátóni, jó ismerősei jó indulatu méltánylását nyerte ki valamikor. — nem de?

Igen, — hangzott a válasz elborultán — pár év előtt irtam és most vissza emlékezve, akkor többeknek tet-szett...

Elégedett volna meg ezzel, — folytatá a szerkesztő. S bele melegedve, tanítói módorba tért át. — Nem tudom miért veszik el a magasabb társadalmi osztály hölgyei a szegény műveltebb nők kenyerét, esupa hiúság, feltűnési vágyból. Annyi a szegény nő, ki ebből élne, de épen a tömeges ajánlkozók miatt oly kevés, amit kereshetnek, hogy...

Igaztalanság volna számukat szaporítani, — szólt halkan az ifju hölgy és felállva folytatta. — Megértettem uram, köszönöm. S kellemmel viszonzva a dr. meghajlását távozott. Érdeklődve nézett utánna Hofner, mert hogy szép, azt szigoru professzoros hangulata daczára is jól látta; a történetek után nem tudott okot találni nevét megkérdezni, de nem is volt rá ideje, mert a távozó két ujonan jöttel találkozott az ajtóban.

Ejh ha doktor — szólt a belépő két fiatal ember egyike, egy tökéletes gigerli — mily átkozott esinos vendégei járnak. Mi?!

Talán ösmeri a hölgyet? — kérdé s — kíváncsisága legyőzte ez ember iránti ellenszenvét.

Az új vendég affektált bágyatdsággal nevetett. Hogy ne — felelé — még abból az időből, mikor a papája tekintélyes gyáros volt. Tudja összefabrikált vagy fél milliót és versenyezni akart a ngy gyárosokkal mit perszo nem bírt sokáig és meg bukkott s aztán... egy kiesit gyorsan, vá-

legelőbb ünnepelni, arról tevén ezzel bizonyosságot, hogy a Jézus születésével kezdődő új történelmi korszak legfontosabb eseményének Jézus feltámadását tekinti.

„Ha a Krisztus fel nem támadott a halálból, hiábavaló a mi prédikálásunk, hiábavaló a ti hitek is”, — mondá Pál apostol.

Igenis, ha a Krisztus nem támadott fel halottaiból, akkor nincs a keresztyén vallásnak létjogosultsága, akkor be kell zárni templomainkat, iskoláinkat. Mert a keresztyénség a Krisztus feltámadásának hitével áll vagy esik.

Ha nem támadott fel az Ur, és tanítványai mégis örömbegő ajkakkal mindenfelé hirdették e világrázó csodát: ugyan miért nem állottak annak azonnal útjába a farizeusok, az írástudók és a papi fejedelmek, kiknek ekkor még legkönnyebben el lehetett volna fojtaniok azt a hitet, melynek terjedése az ő hatalmuk végének elérését jelentette?!

Oh bizony, ha amaz asszonyok és az Ur tanítványainak pusztán kába visiója lett volna ama feltámadás: a világ akkori hatalmasai akár a parancs szavával, akár a gúny emberölő kacajhangjával elhallgattatták volna a szegény emberek agyrémes beszédét.

Amde feltámadott az Ur! Valóban feltámadott!

Egy bebizonyíthatatlan visió, beteg lelkeknek agyrémes álma nem tud olyan hatalmat, olyan

évezredek át minderősebbé váló alkotást megteremteni, a minő a keresztyénség.

Mert ma erősebb a keresztyénség, mint bármikor is volt ezelőtt. A ki ezt nem hiszi, nézze meg a külmiszió munkáját, mint viszik a keresztyénség bátor apostolai, a missionáriusok északtól el délnek s nyugattól keletnek, mind előre és előre a keresztyénség zászlaját e földnek legsötétebb zugajba is.

És azon zászló árnyéka nyomán világosság támad mindenfelé, kifakad a kultura rügye, természetnek indul a civilizáció talajának gazdag növényzete, s hol korábban télen álmodozás volt az ember élete, ott most a munkálkodó ész és kéz fölemeli az ipart, a kereskedelmet, megnemesíti a földművelést, felvirágoztatja a művészetet s a tudomány fáklyáinak lobogtatása mellett Isten közelébe emeli az embert.

És ha a világi tudományok hērőszai közül egyik-másik hitetlenkedve rázza a fejét s büszkeségében kétségbe vonja a keresztyénség erejét: ugyan nézze meg a belmisszió munkáit, melyeket egytől-egyig mind a keresztyénség emberszeretet hirdető szelleme teremtetett meg.

Ha ma már az árvák nem eszik a keserű elhagyatottság kenyerét; ha az ifjú otthont talál keresztyén intézetekben, hogy el ne tévelyedjék a kísértések forogatos útjaiban; ha az elesett

aggoknak otthont állít a könyörülő szeretet; ha a szegény rabok börtöneibe is bevilágít a maga melegítő sugaraival az evangélium napvilága, s a bűnösök családjait is fölemeli az irgalom lelke; ha száz és száz jóteknő intézet hirdeti azt a földi érdeken felülemelkedő, egyetemes emberbaráti szeretetet, melyről a Krisztus előtti világnak még csak homályos sejtelme sem vala: mindezt az első husvét reggelén feltámadott Jézusnak, az ő feltámadása által megdicsőített tudománya erejének köszönhetjük.

Ezért, ezekért s azon mi hitünkért olyan szép és boldogító a husvét, hogy a mint feltámadott koporsójából az Ur, azonképen mi sem maradunk örökké a sírban, de sőt feltámadunk mi is dicsőséges, örökkévalóságban boldog életre.

Ez a hit édesítse meg földi küzdelmeinknek keservét.

Derengjen ott mindig életünk egén az Ur feltámadása s a mi feltámadásunk hitének enyhe színekben ragyogó szivárványa.

Fazekas Mihály emléke.

April 17. nevezetes dátum most Debreczenben. Azt a házat, amelyben Ludas Matyi híres szerzője Fazekas Mihály született és meghalt a Csokonai kör emléktáblával jelöli meg, amelyet e napon ünnepélyesen lelepleznek. Az emléktábla Tóth András jeles szobrász munkája. A márványtábla körül hat dombormű Ludas Matyi néhány tréfás jelenetét örökíti meg.

ratlan meghalt. Értjük ugy-e? — Az én papámnak is voltak nála tőkái elhelyezve de az én öregemnek jó orra van s épen a bukás előtt egy nappal felmondta az egészet. Nagyszerű ugy-e? Nem is volt egy krajczár vesztesége sem. Ravasz fizkő az öregem? — Persze a család eltűnt a látó határról és most itt látom a kiesikét. No, no, édes doktor vigyázzon magára. Talán a szinpadra lépett a szép Ada?

— És e hölgy itt lakik a városban? kérdé a doktor felelet helyett, egész lényét áthatván a fiatal gigerli hánya veti előadása.

— Nagyszerű! kiáltá Gerber, így nevezték a praktikus papa költői fiát, — a doktor már lépen van! Ösmerem az efféle eseteket. De hitemre, nem tudom tudakozódjam talán? Mi? Én értek az efélékhez.

— Hihetetlen! csudálkozott gunyosan az eddig hallgató másik vendég, Bömer kir. alügyész.

— Igen, én sokat éltem át, bizonykodék a kis Gerber, míg Bécsben laktam.

— Négy hétig — szólt közbe dr. Börmer.

— Kérem, három hónapig — fordult sértődve a szerkesztő felé. — Kérem, kedves doktor ur, de jövetelem valódit, czélját, a költeményeim harmadik kiadásáról tudakozódní, szinte feledém. Ah! de éppen itt van egy példány — kiáltá egy kötetet az asztalról fölragadva, s meghajlással üdvözölte a két barátot és ki lejtett az ajtón.

— Na nézd a gimplit — szólt vállvonítva Bömer. — Csinos gyerek ez a lírikus és milliomos ifju Gerber és azok

a versek, mikor ezeket látom, nem tudom magamnak megbocsájtani, hogy annak idejében magam is segítém felkapaszkodni a Pegazusra, azt hívén, hogy valamivel jobbat is fog e milliomos ivadék produkálni. Ha nem milliomos ivadék, meg sem hallgatom, ilyenek az emberek.

— Fájdalom, igaz — viszonzá elgondolkodva a szerkesztő, miközben esendesen forgatott ujjai között egy keskeny rózsaszín szalagdarabot, mely egyedül maradt a szegény Ada kéziratából a kegyetlen kritikus kezei között.

Multak a napok, dr. Holfner jól érzi magát; a szobák világosak, lakályosak voltak, a háziak előzékeny kedélyes emberek, az ur nyugalmazott adótiszt, a neje pedig elegáns divatüzletet tartott, de nem nyitott utcai helyiségben, hanem a földszinti tágas helyiségekben, hol különösen így a tavaszi idény kezdetén nagy élénkség uralkodott, de ez a legidegesebb embert sem bosszanthatta és a doktort is csak kellemesen érinté, midőn a nagy szárnyas ajtóknál a csengő leány-kacaj, vagy csevegés zaja behatott hozzá.

Egy kissé csipős, hűvös márcziúsi reggelen az utcaajtóban állott, házigazdájával elmenőben pár szót váltva, midőn egy közeledő hölgyben a bizonyos kéziratot szép leányt ösmerte fel, ki egész biztossággal a háznak tartott. Oda érve, barátságosan viszonzá az adótiszt üdvözlését egy pillanatig megdöbbenvén, midőn felismerte a kegyetlen kritikust, de aztán gyors, könnyű léptekkel besietett a Madame Klenovszky műtermébe.

E hölgy talán Klenovszkyéhoz megy — kérdé a doktor felindulva, mi azt bizonyítá, hogy a szép leányt s főleg a

kissé idomtalan eljárást amelyben részesíté még nem feledé el.

Klenovszky ur röviden elmondotta, hogy a hölgy tanacz, ki egy évig tanul szabászatot s aztán valahol egy kisebb városba szándéka divattermet nyitni. De nem nagy a bizodalma multját ösmeve, hogy e kenyérkeresethez türelme lenne. A gazdag hölgyek könnyen fizetnek, de aztán megvárják a hizelgést s ehhez Ada kisasszony nem fog érteni, de kegyetlenség volna őt erre figyelmeztetni, hisz mit tegyen, szegény anyja az őket ért csapás sulya alatt lelki beteg lett és most egy intézetben van és az felemészti jórészen a esekély jövedelmet, mit sikerült a hajótörésből megmenteni. — Mi e szomorú történetet egy asszonytól tudjuk, — folytatá a jó ember — ki régebben sok évig a család szolgálatában volt és most a magokra maradt két lányka, az egyik 13—14 éves gyermek gondviselője, eselédje, mindene. De ismeri doktor ur e hölgyet?

Igen, találkoztam vele ezelőtt — felelt szórakozottan a szerkesztő, — de most Isten Önnel!

A legközelebbi estén Ada Klenovszky-nétől haza sietve, egy saroknál csak nem megrettent, egy eléje toppanó sötét felöltőjű elegáns férfutól, ki tiszteletteljesen üdvözölte, de felösmerve szigorú kritikusat elpirult, de azért barátságosan viszonzá üdvözlését, sőt az ellen sem tett óvást mikor a doktor melléje lépve így szólt: Kisasszony, nem tudok ellen állani vágyamnak, hogy multkori ildomtalan magamviselését ki magyarázni meg ne kísértsem; de mindenek előtt engedje magam bemutatnom: doktor Holfner vagyok.

Tehát most már tudja, hogy nem a

Fazekas, a magyar irodalom történelem egyik legvonzóbb alakja, aki nyugalmazott császári katonatiszt létére Magyarországon olyan időben fujja meg a harszó riadót a jobbágyokat eltipró földesuri önkény ellen és védelmezi lelkesen az egyéni szabadságot, amikor még ehhez, nemcsak gondolkozó lélek, melyen érző szív, de a esodával határos bátorság is kellett. Ludas Matyiban (népszerű comicus epos 4 énekben. Bécs. 1815.) fél századdal a jobbágyok felszabadítása előtt bátran ki meri mondani, hogy a nemzetet egyik legősibb intézménye a nemesi rendszer pusztítja el. A nemesiség ő szerinte is kiéli a földhöz ragadt jobbágyot, az isten képmására teremtett embert lealacsonyítja állati színvonalra. Ezekről nemcsak írni, de még gondolkozni is feltűnő merészség volt abban az időben.

Fazekas sokat dolgozott. Írt fűvészkönyvet, ódákat, népdalokat, de nevét Ludas Matyija révén ismerte meg az ország. Az írásaiban nyilvánuló eredetiségnek köszönheti, hogy Debreczen másik nagy költő fia, a lángeszű Csokonai, aki különben távoli rokona volt, oly bensően ragaszkodott hozzá.

Nekünk debreczenieknek külön irodalomtörténetünk van, amely már háromszáz éves. Ennek az irodalomtörténetnek, — úgy mondják, — az első korszaka kezdődik Méliusz Péterrel és tart Fazekasig. E korszak váltakozva a magasabb tudomány s főleg az egyházi irodalom korszaka volt, amelyet prédikátorok és a főiskola tanárai töltenek ki, akik hivatalos teendőikön kívül az írásban keresték lelküknek az istapot. Csokonai és Fazekas kettős munkálkodásával kezdődik a második korszak, amelyet méltán lehet az irodalom fénykorának nevezni. E korszak munkálkodásának hatása országosan érezhető volt. A Péczeli munkálkodásával zárul ez a korszak, amely azóta nem tudott föltamadni a régi fényében. A debreczeni kollegium falai közül kikergetett két diák: Csokonai és Fazekas után mily

hosszu idő elteltével következett — Szabolcska Mihály, aki Debreczenben tanult ugyan, de nem Basahalmán belül ringatták a bölesőjét.

Fazekas Mihály sokkal kevesebbet tanult, mint Csokonai, nem is társalogni tudott annyit a muzsákkal, mint halhatatlan rokona, a jó Vitéz Mihály, mert durva osztrák katonák közt telt el életének legjobb része, de ő benne is sok volt a csikóbőrös kulacs dalnokának genialitásából: Az ő humor, a zamatos magyarosság keverve borssal, paprikával, az emberiség legszentebb érdekeiért dobogó szív és a forró hazaszeretet. Mint katonatiszt éveken át járt-kelt Ausztriában és azzal az érzéssel tért haza, hogy bu nyomja a honi földet, ahol csak a lába tapodja.

Aki tanulmányozza az akkori időket megérti, hogy Ludas Matyi kacagató története voltaképp egy hazafias síkoly, amely arra volt szánva, hogy a jobbágyokkal önkénykedő nemesség szeméről letépje a hályogot.

E munkájának célját maga a költő az előszóban így magyarázza:

„Hajdan ütlekkel magyarázták a mi atyáink
Hogy mi az alsó rend térvénye? kinél az
[igazság?]

A ki erősebb volt, ugyanaz kényére bitangolt.
A lepocsköltő nép dühös indulatja, kanóttzal
Adta jelét olykor bosszújának, de oroszán
Szive kevésnek volt, hogy mint Matyi vissza-
[pofozza,
A mi goromba csapást vett a zabolátlan
[erőtől.]

Ime, megfejtve a titok, hogy Ludas Matyi miért vergődött olyan nagy népszerűsége országszerte, mert nem úgy tetszik, minth az ő feljajdulásában az örök váltság előtti szomorú idők parasztjainak jajszavát hallanók. Vagy félszázadig szálló ige volt az országban Matyi fenyegetőzése: Háromszor veri ezt kenden Ludas Matyi vissza.

Abban az időben, amikor a nyelv és

versforma szabályozatlan, már az is nagy érdem, ha valaki jól és hozzá még magyarosan tudott verselni. A magyar költők akkoriban nagyobbára a klasszikusokat utánózták szolgai módon. Az eredeti pedig élvezhetetlen volt. A csermelyről és a zephírről zengtek. A korról és a kornak nem mondtak, nem is mertek mondani semmit. Gyöngyössy után Csokonai és Fazekas az elsők, akik nemcsak elvont dolgokról énekeltek, hanem a kor életét és eszméit szöttek a költészetükbe szilárd kézzel, erős magyar önérzettel és a hivatott poéta érzéseivel, humorával és látnoki tehetségével. Fazekas, Debreczen házi poétája és első kalendáriumainak szerkesztője olyan keresetlenül írt, mint Kisfaludy Károlyig egyetlen poéta sem. Tehetségének nem volt szüksége, hogy min-ták után induljon. Másoló költőnek nem is lehet akkora hatása, mint amilyen neki volt. Pedig ő éppen nem erőszakolta a hatást puritán ember létére. Az életirója említi, hogy a verseit rejtegette és igen felháborodott, mikor egyszer egy leányrokonát rajtaespte, hogy egyik versét másolja. Miután kegyetlenül végignézte a leányt, összetépte a költeményt és felháborodással szólt:

— Magamuak irtam, ne kutassa senki.

Ludas Matyiját, amelyben a nemesiség bűneit ostorozza és bűnhődését gúnyolja, az országnak írta, de az érzelmi költeményeivel önmagát gyönyörködtette.

Fazekas Mihály nem tartotta magát költőnek, hiszen beállott katonának s hét évig közhuszár, majd tiszta volt később pedig, mikor nyugalomba vonult, fűvészzel foglalkozott és erről könyvet is írt. Debreczennek nem minden költő fia volt ilyen szerény, mert harmincz év előtt egy poéta — állítólag — arra kérte volna a várost: ha majd porhüvelyét elnyeli, vagy a mint ő írta, „elnyelendő“ a szülőföld, emeljenek neki érez-szobrot.

Debreczen ma nem mondható annak a vaskalapos városnak, amelyeknek hírében hajdanában állott. Nemesak ismeri,

hiúság adta kezembe a tollat, de köszönettel tartozom a kiábrándításért, mert a varrótűt határozottan jobban kezelem.

A doktor megszégyenülve hallgatott, de lépteit önkénytelen lassítá, mint ki nyujtani akarja az együttlét perezeit, s valamit mondani akarna, de nem tud bele kezdeni.

Bocsánat uram, de sietnem kell várnak reá oda haza.

Igen Müllerné asszony ugy-e?

És nővérkém, de úgy látszik, hogy Klenovszky mesélt önnek róla. Ő szeret Franczinkról beszélni; de itthon vagyok uram. Jó éjt!

Ajánlom magamat! szólt a doktor könnyű sóhajjal mint ki szép álomból ébred fel; nem volt ideje többet mondani, de nem is akarta banális szavakkal elrontani a bájos képet, mely lelkében feltűnt. — Hazament, de valamiképp nem úgy érezte ma magát mint szokta, és ez úgy volt a következő napokon, nem lelt nyugodalmat sehol, sem a szerkesztőségbe, sem elegans garzon lakásán: mig este felé öntudatlanul azon sarok felé sétált, hol tegnap a szép Adával találkozott. — Most már kissé barátságosabb viszonyt talált üdvözlete, és ismét az ifju hölgyhez csatlakozva az nem tiltakozott az ellen, hanem avval a nemes magatartással fogadta, mely a tiszta lelkek tulajdona, kik másokat is magok után itélnék meg.

Igy ment ez napról-napra egy ideig: Hofnert mindinkább elragadta az ifju hölgy magasztos lénye, melyen ott ragyogott a szép lélek üde zománca s dazára mélyen átérzett bánatának, ki csilámlott az egészséges ifju kedély melegsege, önmagához bizalma. Elsevegte

terveit, hogy fogja ő a jó Franczinak visszapótolni jóságát, ki menhelyet adott nekik egyedülletőknek, mint fogja ő magához venni anyját, kinek most már baja esendes buskomorsággá javult s kilátásba helyezték a doktorok, hogy az otthon édes esöndje csak javítani fog rajta. Végre egy szép tavaszi estén örömmel üdvözölte Ada Hofnert.

Mily boldog vagyok uram, ma egy évi távollét után az én édes mamámat egy orvos haza kísérte és így gyorsabban haladva mint képzeltem az én jövő pályám felé, alkalmas helyiséget keresünk hol megnyithassam üzletemet.

En nem tudok ennek örvezendzni — tört ki izgatott hangon a doktor — nem lehet, ez nem történhetik meg s látva a szép leány bámuló szemeit, ki az ő heveségére össze rezzent és mélyen elpirult, zavartan elhalgatott.

Busan ment a leányka oldalán. Az uteza tele volt a feltámadásra siető néppel, kik buzgósággal ájtatos hálával eltelve mentek a templomba, részesülni az isteni kegyelem nyujtotta vigaszba, mely remény megvilágítja jövő életünk sötét-ségét. Ada a templom ajtónál elvált tőle, mint mondá pár perczet időzik imádkozva, hálát adva s kérve Istent legyen vezére tovább is.

Lassu léptekkel ment tovább egyedül Hofner. Lázbau volt, viharosan keringtek agyában a gondolatok halomra döntve minden eddig szilárdnak hitt meggyőződését; nem ismert magára ő, ki eddig magas fölényvel mosolygott azokon, kik az érzelmek világába az ideált keresték, ő, akinek irmodora is erősen hajlott a realizmushoz, melyen ugyan

az ő akaratán kívül ki villant a szív, és most belátja, hogy vége szilárd elhatározásának, nem találja többé az agglény élet kilátását bölességnek, sőt nem tud más jövőt elképzelni, mint a szép Ada oldalán élni. Örült kétségbeeséssel gondolt arra, hogy ez imádott lény másé lehet.

Ej! — gondolta — bizonynyal nevetni fognak kik elveimet ismerik, de mit törődöm én velök, én boldog leszek ez a fő; igen de hátha ő nem osztja érzelmeimet. Igaz hogy mindig bájos pirulással vette közeledésemet, de ki tudja azért... Nem! sóhajtá ezt tovább így nem megy. Erélyesen visszafordult s pár lépéssel lakásuk előtt találkozott a templomból visszatérő Adával, kinek szemeiben mintha könnyek nyomait fedezte volna fel.

Minden szónélkül hozzá csatlakozott s együtt megindulva, a leányhoz esendes, komoly hangon így szólt: Ada kisasszony, hallgasson meg, én kegyed nélkül élni nem tudok, legyen jóságos lényével az enyém, fogadjanak be esaládtagnak, támassza fel szívemben az eszmény hitét. Majd látva a hölgy meghatottságát, folytatá, most látom csak mily szép az, mit szemekkel alig, csak lelkünkkel látunk, mennyit veszítünk, ha az örök szépet csak a földön keressük s nem az eszmények világába; vezessen be e világba engem is.

Ada remegő ajkai nem tudtak szavakat találni, csak szeméi beszéltek; de a doktor ur úgy látszik megértette a szép leányt.

A boldogok könnyű lépteivel siettek Adáék lakásába, hol pirulva csak ennyit mondott Ada: A feltámadásról jövők. Völegényem! Mamám! Boldog vagyok! És zokogva borult a szegény anya keblére.

de méltányolja is azokat a költői tehetségeket, akiket olyan büszkeséggel vallhat magáénak, mint a Ludas Matyi híres szerzőjét is: jó Fazekas Mihályt, Csokonai felejthetetlen kortársát és legmeghittebb barátját. Elismerés a Csokonai-körnek, hogy Ludas Matyi költőjének emlékét maradandóvá teszi a szülővárosa földjén.

Uriel.

Debreczeni lóversenyek.

— ápril 9.

A szokásos tavaszi lóversenyek iránt nagy érdeklődés mulatkozik. A nevezések a következők:

Első nap, szombat április 16-án.

I. *Nyeretlenség eladóversenye.* 1200 korona. Egyleti díj. Távolság 1600 méter.

1. Gr. Degenfeld Imre 3é. p. h. Lala 2000 kr. 2. Ugyanaz 3é. p. k. It's curious 2000 kr. 3. Br. Bánffy Albert 4é. stp. m. Grif 2000 kr. 4. Gr. Pejacsevich Albert 3é. p. k. Margit A. 2000 kr. 5. Geist Gáspár 3é. p. k. Chimay hercegné 2000 kr. 6. Ugyanaz 3é. p. m. Menelik 2000 kr. 7. Br. Pletzger Rud. fhdn. 3é. s. k. Pebble 2000 kr. 8. Flohr János száz. 5é. p. h. Hurrah 2000 kr. 9. Burger Sándor id. stp. k. Kisbér öcsese 2000 kr. 10. Liptay B. 3é. p. k. Bokás 2000 kr.

(Elzárattott 10 nevezéssel.)

II. *Debreczen sz. kir. város dija 100 drb. cs. és kir. arany,* melyből 90 arany a győztes és 10 arany a második lóé. Távolság 1400 méter.

1. Hummel Árpád száz. 3é. p. m. Napos. 2 Gr. Bethlen Károly 4é. f. m. Hegyes. 3. Ugyanaz 4é. p. k. Iona. 4. Merhal Ernő száz. id. fek. m. Pásztor. 5. Gr. Degenfeld Ottó fhdn. 5é. s. m. Millar-Joung. 6. Tholnay Reginald 4é. sz. k. Gerle. 7. Strada Gyula fhdn. id. s. k. Virág. 8. Br. Szentkereszt Pál 3é. s. m. Pazar. 9. Geist Gáspár 3é. s. m. Kibicz. 10. Liptay B. id. p. k. Balsamina.

(Elzárattott 10 nevezéssel.)

III. *Hortobágyi díj.* 1400 korona. Államdíj. Távolság 1600 méter.

1. Gr. Degenfeld Imre 3é. p. h. Lala 2. Ugyanaz 3é. sz. m. Kókény 3. Ugyanaz 3é. p. k. It's curiosus 4. Beóthy Pál 4é. s. h. Aristoteles 5. Gr. Pejacsevich Albert 3é. p. m. O hó 6. Ugyanaz 3é. s. m. Diszpolgár 6. Geist Gáspár 3é. p. m. Fodrász 8. Ugyanaz 3é. p. m. Menelik 9. Br. Pletzger Rud. fhdn. 3é. s. m. Rainbow 10. Burger Sándor 4é. s. m. Kriterion. 11. Liptay B. 3é. p. h. Nyiri-Bieskás. 12. Ugyanaz 3é. p. k. Klári.

(Elzárattott 12 nevezéssel.)

IV. *Eladók gátversenye.* 1200 korona. Egyleti díj. Távolság 2400 méter.

1. Hummel Árpád száz. 4é. p. k. Torontál 1000 Kr. 2. Tholnay Reginald 4é. p. k. Bella II. 2000 Kr. 3. Br. Szentkereszt Pál 4é. s. m. Buksi 1000 Kr. 4. Geist Gáspár 4é. s. k. Dogaresse 2000 Kr. 5. Ugyanaz 4é. s. h. Limlom 2000 Kr. 6. Br. Pletzger Rud. fhdn. 5é. p. m. Zaumkönig 600 Kr. 7. Liptay B. 4. p. m. Bunkó 1000 Kr. 8. Ugyanaz id. p. h. Csehi 1000 Kr. 9. Ugyanaz id. s. h. Enigme 1000 Kr.

(Elzárattott 9 nevezéssel.)

V. *Szent-Györgyi akadályverseny.* 1400 korona. Államdíj. Távolság 4000 méter.

1. Semsey László 4é. p. k. Vivandière. 2. Gr. Bethlen Károly 4é. fek. m. Hegyes fv. 3. Perczel József tábornok id. stp. h. Galád. 4. Gr. Pejacsevich A. 4é. p. k. Olyan. 5. Merhal Ernő száz. 6é. p. m. Fiddler. 6. Tholnay Reginald 4é. p. k. Erdő Szépe. 7. Br. Szentkereszt Pál 4é.

s. m. Buksi. 8. Geist Gáspár 4é. sz. m. Kakadu. 9. Ugyanaz 4é. s. h. Lim-lom. 10. Liptay B. Csehi. 11. Ugyanaz Enigme. (Elzárattott 10 nevezéssel.)

VI. *Eladók akadályversenye.* 1200 korona. Egyleti díj. Távolság 3200 méter.

1. Gr. Pejacsevich Albert 4é. stp. h. Denevér 600 kr. 2. Br. Szentkereszt Pál 4é. s. m. Baksi 1000 kr. 3. Geist Gáspár 4é. sz. m. Kakadu 1000 kr. 4. Ugyanaz 4é. s. h. Limlom 2000 kr. 5. Ugyanaz 4é. s. k. Dogaresse 2000 kr. 6. Br. Pletzger Rud. fhdn. id. p. h. Nevermind fv. 600 kr. 7. Tholnay Reginald 4é. p. k. Bella II. 2000 kr. 8. Liptay B. Csehi 1000 kr. 9. Ugyanaz Enigme 1000 kr.

(Elzárattott 8 nevezéssel.)

Második nap, vasárnap április 17-én.

I. *Nyeretlenség versenye.* 1200 korona. Egyleti díj. Távolság 1200 méter.

1. Gr. Degenfeld Imre 3é. p. h. Lala. 2. Ugyanaz 3é. p. k. It's curious. 3. Hummel Árpád száz 3é. p. m. Napos fv. 4. Br. Bánffy Albert 4é. stp. m. Griff. 5. Gr. Pejacsevich Albert 3é. p. k. Fée. 6. Ugyanaz 3é. s. m. Diszpolgár. 7. Geist Gáspár 3é. p. m. Menelik. 8. Ugyanaz 3é. p. k. Chimay hercegné. 9. Br. Pletzger Rud. fhdn. 3é. s. k. Pebble. 10. Ugyanaz 3é. s. k. Golden Residue. 11. Burger Sándor 4é. s. m. Kriterion fv. 12. Liptay B. Klári.

(Elzárattott 12 nevezéssel.)

II. *Totalisateur-verseny.* 1700 korona. Egyleti díj. Távolság 2400 méter.

1. Gr. Degenfeld Imre 3é. p. h. Lala. 2. Ugyanaz 3é. p. k. It's curious. 3. Ugyanaz 3é. sz. m. Kókény. 4. Beóthy Pál 4é. s. h. Aristoteles. 5. Gr. Pejacsevich Albert 3é. stp. m. Dalffy. 6. Ugyanaz 3é. p. m. O hó. 7. Geist Gáspár 3é. p. m. Fodrász. 8. Ugyanaz 3é. p. m. Menelik. 9. Br. Pletzger Rud. fhdn. 3é. s. k. Golden Residue. 10. Ugyanaz 3é. s. m. Rainbow. 11. Burger Sándor id. stp. k. Kisbér öcsese. 12. Liptay B. Nyiri-Bieskás.

(Elzárattott 12 nevezéssel.)

III. *Eladóverseny.* 1200 korona. Egyleti díj. Távolság 1600 méter.

1. Gr. Degenfeld Imre 3é. p. h. Lala 2000 kr. 2. Ugyanaz 3é. p. k. It's curious 2000 kr. 3. Ugyanaz 3é. sz. m. Kókény 2000 kr. 4. Ugyanaz 3é. p. k. Bec Auer 1200 kr. 5. Hummel Árpád száz. 3é. p. k. Torontál 1000 kr. 6. Beóthy Pál 4é. s. h. Aristoteles 600 kr. 7. Gr. Pejacsevich Albert 3é. p. k. Margit A. 2000 kr. 8. Ugyanaz 3é. p. m. Dalffy 2000 kr. 9. Merhal Ernő száz. id. fek. m. Pásztor fv. 600 kr. 10. Br. Szentkereszt Pál 3é. s. m. Pazar fv. 1000 kr. 11. Geist Gáspár 3é. p. m. Menelik 1000 kr. Ugyanaz 3é. p. k. Chimay hercegné 1000 kr. 13. Br. Pletzger Rudolf fhdn. 3é. s. k. Pebble 1000 kr. 14. Mr. Blue 4é. p. k. Juliette 2000 kr. 15. Flohr János száz. 5é. p. h. Hurrah 600 kr. 16. Burger Sándor id. stp. k. Kisbér öcsese 2000 kr. 17. Liptay B. Bokás 800 kr.

(Elzárattott 17 nevezéssel.)

IV. *Nyulasi gátverseny.* 1400 korona. Egyleti díj. Távolság 2400 méter.

1. Semsey László 4é. p. k. Vivandière. 2. Hummel Árpád száz. 4é. p. k. Torontál. 3. Gr. Bethlen Károly 4é. fek. m. Hegyes fv. 4. Gr. Pejacsevich Albert 4é. p. k. Risico. 5. Tholnay Reginald 4é. p. k. Bella II. 6. Br. Szentkereszt Pál 4é. s. m. Buksi. 7. Geist Gáspár 4é. s. h. Limlom. 8. Ugyanaz 4é. s. k. Dogaresse. 9. Br. Pletzger Rud. fhdn. 5é. p. m. Zaumkönig. 10. Liptay B. Bunkó. 11. Ugyanaz Enigme.

(Elzárattott 11 nevezéssel.)

V. *Nagy akadályverseny.* 1700 korona (melyből 1200 korona államdíj és 500 korona egyleti díj). Távolság 4800 méter.

1. Gr. Bethlen Károly 4é. fek. m. Hegyes fv. 2. Perczel József tábornok id. stp. h. Galád. 3. Gr. Pejacsevich Albert 4é. p. k. Olyan. 4. Merhal Ernő száz. 6é. p. m. Fiddler. 5. Tholnay Reginald 4é. p. k. Erdő Szépe. 6. Br. Szentkereszt Pál 4é. s. m. Buksi. 7. Geist Gáspár 4é. s. h. Limlom. 8. Ugyanaz 4é. sz. m. Kakadu. 9. Br. Pletzger Rud. fhdn. id. p. h. Nevermind fv. 10. Liptay B. Csehi.

(Elzárattott 10 nevezéssel.)

SZINHÁZ.

* **Rafael.** Váradi Antal drámáját, Rafaelt adták esőtörtékön este, feltűnően üres ház előtt. A czimszerep személyesítője *Tanay* Frigyes, a nehéz, fárasztó szereppel igyekezettel küzdött meg. *Fáy* Flóra, *Halmy* Margit, előbbi Antoniő, utóbbi Stella szerepében arattak sikert.

— **A Debreczeni színészet százéves jubileuma.** Tegnap délelőtt a debreczeni színészet száz éves jubileuma ünnepségének rendezése ügyében értekezlet volt a városháza nagytermében *Komlóssy* Arthur főjegyző, Csokonai-köri alelnök elnöklésével. Jelen voltak: *Géressy* Kálmán tanterületi főigazgató, a Csokonai-kör alelnöke, *Szabó* József főszámvevő, *Roncsik* Lajos kultúr tanácsos, *Komjáthy* János színigazgató, *Benedek* János dr. ügyvéd, a Csokonai-kör titkára, *Kardos* Albert dr. főiskolai tanár, *Szabó* Kálmán aljegyző, *Koncz* Ákos tb. tanácsos és *Zoltay* Lajos segédlevéltáros. Az értekezlet elhatározta, hogy a debreczeni színészet százéves jubileumát október 23-án tartja meg, a debreczeni színház 100 éves történetének megírására *Géressy* Kálmánt kéri fel, kinek sokoldalú tudása és már összegyűjtött gazdag anyagalmaza biztosítja a mű sikerét. A munkát 1000 példányban a városi nyomda díjtalanul állítja ki. A jubileum napján változatos és gazdag programmu inatinée lesz, mely után a vármegyeház falába beillesztik az emléktáblát. Este diszeloadás lesz a színházban fővárosi művészek közreműködésével. Az előadást *Komjáthy* János színigazgató rendezi és az a szándéka, hogy különböző darabok egyes szebb felvonásában bemutatja a színészek 100 éves fejlődését.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti távirata. —

A hercegnő válópere.

Bécs, ápril 9. Koburg Lujza válópere Budapesten fog lefolyni. A hercegnő udvari és kormányköröktől teljesen független ügyvédet választott.

Ismét Zola.

Budapest, ápril 9. A francia haditörvényszék elhatározta, hogy megindítja a pert Zola ellen.

A kvóta.

Budapest, ápril 9. Politikai körökben erősen tartja magát azon hír, hogy ha az esetben, ha az osztrák parlament akadékoskodik, a kiegyezési tárgyalásoknál a kormányok egy évre újabb provizoriumot állapítanak meg.

Egy fontos nyilatkozat.

Budapest, ápril 9. A párisi Siécle interievet közöl egy német katonai attachéval, ki azt mondja, hogy ő biztosan tudja, miszerint a borderó szerzője nem Dreyfus

Bérczy — nyugalomban ?

Budapest, ápril 9. Mint értesülünk Bérczy Béla rendőrkapitány, kinek legutóbb olyan zajos, erős affaire-je és párbaja olyan nagy feltűnést keltett, egészsége helyre állítására hosszabb időre szabadságra utazik. A rendőrségi tisztviselők között elterjedt hírek szerint ezt a szabadságolást nemsokára végleges nyugdíjazás fogja követni. E hír azonban egyelőre öntartással fogadandó.

NAPI HIREK.**Ápril 11.**

Előttünk immár a törvény, melyet a legelső magyar ember, koronás királyunk szentesített, mely törvény nemzeti ünnepé nyilvánítja ápril 11-ét, az 1848-as törvények szentesítésének ötvenedik évfordulóját.

Ezen alapon együtt ünnepel a koronás király népével. Együtt ünnepel szívvel, lélekkel s felküldve imáját a Mindenhatóhoz, áldást kér a legjobb uralkodó életére, melynek minden egyes pereze nemzete javát czélozza és ennek boldogításában telik el.

És az ünnepség fényzőnében a magyar nemzet borulatlan egén felragyogó szabadság, testvériség és egyenlőség hármas csillaga, melyeket még ragyogóbbá tesz a hazaszeretet fénykéveje és a koronás király iránt érzett hűség tűzszlopa, mely ott ég az igaz magyar ember szívében bölcsőjétől sirjáig.

Ünnepel a nemzet. Ünnepeli Magyarországot újfészületésének keresztelőlétét, ünnepeli azon törvények szentesítésének emlékeztétét, melyeket a nemzet szívéből irtak ki a legendás idők nagy alakjai.

Legyen ez az ünnep igazi ünnepe a magyar szívnak. Ne vegyüljön annak ünnepi méltóságába semmi bántó hang. Legyen ez a hála ünnepe és örök bizonyossága annak, hogy a magyar nemzet együtt érez jószágos öreg királyával, kiről jó lélekkel zengte meg a nemzet ihletett költője, hogy a **legelső magyar ember a király.**

Zsolozsma zendül meg e napon a nemzet szívében s **Kárpátoktól Adriáig** minden magyar lélek így kiált fel: **Eljen a király!**

Feltámadás.

A tél hideg fuvalmát a virágillatos tavasz enyhe suttogása váltotta föl, mely amint lehellelével megérintett, fölébresztette a télienség álmából, mely a halálból életet varázsol el.

A természet világában megújodást, feltámadást látunk mindenfelé. Feltámadás, a harangok esengő-zengő ezüstös hangjai feltörnek a tavaszi kék égboltozat felé s a templomok hideg boltzatai alatt szívemelő énekek üdvözlik az ájtatos hívők az ige, az eszme diadalát.

Mert a fakadó bimbó, a zöldelő mező, a madár-daltól visszhangzó nagyverdő, a könnyeinkkel öntözött sirhalmok, — mind, mind azt hirdetik, hogy nincs végmegsemmisülés, nincs örök halál, hogy van élet, van feltámadás.

Üdv neked, te dicső Istenség, ki éretünk éltedet áldoztad, s kinek nevét, dicső fenségét hirdeti harangok zugása, énekek morajlása a felszentelt napon. Üdv neked Krisztusunk, ki éretünk föltámadál . . .

— **Husvétii istentiszteletek.** Ünnep két napján az egyes templomokban a következők tartanak istentiszteletet:

Husvét első napján, vasárnap délelőt, a nagytemplomban **Béteki Lajos** lelkész, a kistemplomban **Dicsői József** lelkész,

a Kossuth-utcai templomban **Mitrovics Gyula** lelkész, az ispotálytemplomban **K. Tóth Kálmán.** Délután legátusok fungálnak és pedik a nagytemplomban **Bokros Elek** esk. fel., a kistemplomban **Soltész Elemér senior** a Kossuth-utcai templomban **Kádár Andor** 4 th. az ispotálytemplomban **Bagaméri Károly** esk. fel.

Husvét másodnapján délelőt a nagytemplomban **Soltész Elemér,** a kistemplomban **Bokros Elek,** a Kossuth-utcai templomban **Bagaméri Károly,** az ispotálytemplomban **Kádár Andor.** — Délután a nagytemplomban **Bagaméri Károly,** a kistemplomban **Kádás Andor,** a Kossuth-utcai templomban **Soltész Elemér,** az ispotály templomban **Bokros Elek.**

— **A királyi tábla köréből.** **Puky Gyula,** a debreczeni kir. ítélőtábla elnöke, mint irtuk, nyugalomba vonul s már el is hagyta a hivatalát. Ezzel kapcsolatosan örömmel írjuk, hogy az igazságügyminiszter a debreczeni kir. ítélőtábla vezetésével kinevezendő elnök hivatalbalépéseig, **besenyeyi Széll** Farkast bízta meg, mint rangban legidősebb táblai tanácselnököt.

— **Kikelet.** Husvét magasztos ünnepén **Kikelet** című füzetet küldünk olvasóinknak emlékül, egyszersmind viszonzásul a támogatásért, amelyben lapunk részesül. Évről-évre nagyobb a száma annak a közönségnek, mely e lap köré csoportosul, jeléül, hogy helyes a program, melyet választottunk: becsülettel, igazságszeretettel szolgálni a sajtót. Mi ezt tesszük. Közleményeinkben a szenzációt sohasem hajhászunk a hirlapírói tisztesség, vagy az izlés rovására, sőt ellenkezően, az érdekeset mindenkor a valósággal és az igazsággal igyekeztünk összekötni. Munkánk legszebb jutalmát a közönség támogatásában találjuk. Ennek a támogatásnak viszonzásul és a husvét ünnepének emlékül küldjük olvasóinknak a **Kikelet** című díszes füzetet, melynek tartalma a következő:

Kikelet. Irta: **Koncz Ákos.**

Husvét ünnepén. Irta: **Szini Péter.**

Syringabokor alatt. Irta: **Karem.**

Szép halál. Irta: **Szász Gerő.**

Dal a könyvekről. Irta: **Könyves Tóth Kálmán.**

A bácsika. Irta: **Vértesi Arnold.**

A bibliás asszony. Irta: **Ujlaki Antal.**

Szökött asszony. Irta: **Ujvári.**

Rövid tanítás. Irta: **Sziren.**

A török mesélő halom! Irta: **Galánffy Lajos.**

Az öreg molnár éneke. Irta: **Tóth Dezső.**

A Csokonai-nyomda- és kiadó részvénytársaság díszesen állította ki a füzetet.

— **Az egyházkerület gyűlése.** A tiszántúli ev. ref. egyházkerület május 11-én és az ezt követő napokon tartja gyűlését Debreczenben. Az egyházkerületi egyházi értekezlet nagy választmánya 11-én délután; az egyházi bíróság pedig 12-én délután tartja ülését.

— **Ápril 11-én a városi széképület nagy termében tartandó diszközgyűlésen a hölgyek is résztvehetnek.** Jegyek **Csóka Sámuel** elnöki titkárnál kaphatók.

— **Kinevezés.** **Klein Lajost,** a „Debreczen” volt munkatársát, a Magyar-Francia biztosító r.-t. igazgatósága a miskolci vezérigynökségéhez pénztárnokká ki nevezte.

— **A munkás dalegylet estélye.** A debreczeni munkás dalegylet ápril 11-én, husvét hétfőjén a Margit-fürdő disztermében **Keller Sándor** egyleti karnagy vezetése mellett táncszal egybekötött zártkörű dalestélyt rendez, melynek műsora a következő: 1. Honfidal Hubertól. 2. Népdal egyveleg Dankótól. 3. Bordial Verdától. 4. Muzsikálnak Lányitól. 5. Rákóczy induló Hubertól. Kezdeté este 8 órakor.

— **Tragikus halál.** Tragikus véget ért csütörtök este **Eggmann Ferenc** kataszteri főmérnök. A századévi divatos betegség, az idegesség ölte meg. Nyugodtan vaesorázott családja körében, kis-csapó-utezi lakásán, majd olvasott. Később kiment az udvarra s halántékon lötte magát. Mire segítségére siettek, már halott volt. Hátrahagyott levelében azt írja, hogy az idegesség elől menekült a halálba. Hátrahagyott családja a halálesetről a következő gyászjelentést adta ki:

A legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a forrón szeretett férj, jó apa és rokon **Eggmann Ferenc** m. kir. kataszteri főmérnöknek életének 46-ik, boldog házasságának 17-ik évében, folyó hó 7-én, esteli 8 órakor váratlanul bekövetkezett elhunytát. Felejtethetlen halottunk földi részei folyó hó 9-én, délután 3 órakor Kis-Csapó-utca 386. sz. háznál beszenteltetni és a Szt.-Anna-utcai temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise-áldozat pedig folyó hó 12-én, d. e. 8 órakor fog az egek Urának bemutatni. Mely végtisztességtételre rokainkat, ismerőseinket és az elhunytak kártársait szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1898. ápril hó 8-án. Bánatos özvegye: özv. **Eggmann Ferencné,** szül. **Eberhardt Ferdinanda.** Gyermekei: **Ernő,** **Margit,** **Géza,** **Lenke** és számos közeli és távoli rokonság nevében is. Az örök világosság fényeskedjék neki!

— **Rejtélyes haláleset.** **Erdei János** újföldi tanyáján ma reggel a gazda **Antal Imre** majorost szobájában halva találta. **Erdei** a hallottat jobban meg szemlélve, a IV. ker. kapitánysághoz sietett jelentést tenni. **Szentpéteri Ferenc** és dr. **Balkányi Emil** ker. orvos a helyszínére mentek a vizsgálat megejtése végett.

— **Kanyarójárvány H.-Szoboszlón.** H.-Szoboszlón a gyermekek között a kanyarójárvány rohamosan fellépett. **Losonczy Álmos** dr. megyei főorvos személyesen tette meg a szükséges óvintézkedéseket. A főorvos javaslatára **Rásó Gyula** alispán az összes iskolák bezáratását elrendelte.

— **Adományok a népkonyha javára.** A népkonyha, mely az elmúlt télen annyi sok szegényt segített, áldásos működését lehetőleg még e hóban folytatni akarja. Fentartásához azonban kevés összeg áll rendelkezésére, miért is a közönséghez fordult segélyért. A tegnapi és tegnapelőtti nap folyamán adakoztak a következők: Az országos veres kereszt egylet helybeli fiókja 100 frt, **Guthán Józsefné** és **Zátorszky Istvánné** 1—1 frt, **Szathmáry Mihályné** egy hordó káposzta, **Naszády Ivánné** káposzta, **Helybeli mészáros társulat** 21 k. bonyu hus, **István gőzmalom társulat** 1 zsák liszt, **Rikl Géza** 15 k. borsó, **Szabó Kálmánné** 1 zsák krumpli **Guthán Józsefné** 2 tál káposzta.

× **A t. hölgyközönségnek.** Kik olesó és izléses selyem, gyapju, tavaszi és nyári mosókemelt akarnak vásárolni, kérjék **Weiner Mátyás** (Budapest, Andrásy-ut 3.) legnagyobb divatruházának legújabb mintagyűjteményét, melyet ingyen és bérmentve küldenek meg. Fontos! Megirandó, hogy mily minőségű és körülbelül mily áru szövet- vagy selyem minta küldessék.

× **A gazdaközönség** figyelmét felhívjuk a **Sipőcz István** pécsi gyógyszerész által labdac alakban készített egérméregre, mely biztosan kipusztítja az elszaporodott mezei egereket. Több év óta számos uradalom, gazdaság, község a legjobb sikerrel használja. Egy postacsomagot (circa 5 kgr.) 3 frtért, 100 kgramot 45 frtért küld **Sipőcz István** gyógyszerész Pécsen. Hiteles tapasztalatok szerint egy holdat 1—2 kgr. (10—20 ezer labdac) okvetlen kipusztít.

x Moly elleni védekezés. Egy előkelő budapesti szaklapban a moly elleni védekezésről a következőket olvassuk:

Megtisztelő felhívásának eleget teendő, van szerencsém a moly ellen való megóvásról a következőket közölni: Azoknak, kik minczenek abban a helyzetben, hogy szörmenemüket megbízható és szakértői konzerválásra adhassák át, szolgáljanak tájékozásul a következők:

Nagyon elterjedt, de teljesen téves azon hit, hogy erősszagu fűvek, aoterolajok, fűszer stb. biztosítást nyújtanak a szörmének és ruháknak a moly ellen való megóvásánál, mert a tapasztalat kétségtelen módon igazolta, hogy a molyok még a legerősebb szagokat is megszokják. Konstatálom, hogy a molyok ellen csak egy sikeres védelem létezik és pedig minden mesterséges szer kizárásával azon eljárás, hogy a ruhák szakszerűen bizonyos időszakokban alapos tisztításnak vettesenek alá, mi különben az említett szerek használatánál is mint alapfeltétel van előírva. Nem tudom eléggé inteni az érdekelteket a kamfor és naftalinnal való behintéstől, mert ezek a bőröknek természetes zsiradékát kiszáritják, a szörméket homályossá és törékenyvé teszik és elrontják a legszebb színt, amennyiben a szőrök ódon színűek és vörhenyesek lesznek, azonfelül azoktól a ruháknak impregnálódnak és ezáltal hosszabb ideig hasznavehetetlenekké válnak. A helyiség, a melyben a szörmek megóvandók, szellős, sötét és hűvös legyen, a megóvandó tárgyak pedig lehetőleg nyers kender vászonba göngyöltessenek vagy legalább is olyanokkal takartassanak be. Nagyobb értékű tárgyak legjobban ónfalazatu szekrényekbe óvhatók meg. Minthogy a szörmek a rozs vagy hiányos megóvás miatt rendkívül sokat szenvednek, ajánlom, hogy jó és értékes darabok ne tartassanak otthon, hanem azon idő alatt, míg nincsenek használatban, konzerválásra és gondozásra megbízható szakértő szűcsnek adassanak át. Hogy a moly ellen kizárólag ezen eljárás a valódi védelem, bizonyítják a számos előismerő nyilatkozatok. Tisztelettel, Katzer József szűcsmester Budapest.

Kiadó és laptulajdonos: Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság. Felelős szerkesztő: Koncz Ákos. Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

NYILT-TÉR.

HURUT KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG, ASZMA SAT. ELLEN ELISMERT LEGJOBB A GLEICHENBERGI CONSTANTIN ÉS EMMA FORRÁS 334-8-2

Aki Epilepsiában eskorban, görcsökben és más ideg betegségben szenved, kérjen erről egy füzetet, melyet minden kinekinyen és bérmentve küld a Hattyu-gyógyszertár Sohwanen-Aptothéke Frankfurt a. M.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Linimentum Capsioi compos. Ezen hirneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzölésként alkalmazták közvényről, csúznál, tapozagatásnál és meghúléseknél és az orvosok által bedörzölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegonkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készenlétben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapest. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódi utasítsa vissza. Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt (Thüringia).

1.000,000

Egy millió nyerhető.

Korona

A 2-ik magyar kir. szabadalm. osztálysorsjáték 50,000 nyereseménynek jegyzéke.

A játékterv 9. §. szerint a legnagyobb nyeresemény 1.000,000 Korona. Egy millió

A nyeresemények következőleg vannak beosztva.

Table with 2 columns: Nyeresemények (1 á, 1 ", 1 ", 2 ", 1 ", 1 ", 1 ", 2 ", 1 ", 5 ", 1 ", 7 ", 3 ", 31 ", 67 ", 3 ", 432 ", 763 ", 1238 ", 90 ", 47350 ") and Korona (600.000, 400.000, 200.000, 100.000, 90.000, 80.000, 70.000, 60.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000, 10.000, 5.000, 3.000, 2.000, 1.000, 500, 300, 200, 170, 190, 80, 40 korona).

50,000 nyer. és 13.160,000 kor. jutalom 50.000 őr. melyek hat osztályban kisorsoltatnak.

A 2-ik magy. kir. szab.

osztálysorsjátékban

A sorsolási program szerint egy millió koronát, tehát hatalmas összegű készpénzt nyer a legnagyobb nyeresemény a játékterv 9 §. szerint; ennél fogva ezen osztálysorsjáték nagyon előnyös nyeresési esélyeket nyújt; és pedig

100.000 eredeti sorsjegy 50.000 pénznyereseményt.

A sorsjegyek felének nyernie kell. Az összes 50,000 nyeresemény a mellé álló jegysékek fel van sorolva és a kormány ellenőrzése mellett hat egymásután következő rövid időközökben kisorsoltatik, midőn is a nyert összeg a szerződés nyereség készpénzben kifizetetik.

Table with 2 columns: Eredeti sorsjegyek (Egész, Fél, Negyed, Nyolczad) and értékek (6 frt., 3, 1 50, 0 75).

Az összegnek postautalványon való vétele után azonnal megküldjük a rendes eredeti sorsjegyeket az első huzásbani érvénynyel. Kívánatra utóvételt is küldjük a sorsjegyeket. Minden sorsjegyküldeményhez az eredeti huzási programot is megküldjük és minden huzás után, völvöink azonnal megkapják az eredeti huzási lajstromot.

Gyakran ezreseket kockázattalnak merész vállalatokba, a midőn a kilitásba helyezeti nyeresemény nagyon kérdéses. Ennél fogva kockázatlanság egy sorsjegy vételével aránylag oly csekély összeget, a mely által hirtelen nagy töké nyerhetünk. Sorsjegykészletünk nagyon csekély és gyorsan elfogyhat, tehát ajánljuk, hogy a rendeléményvel ne késünk és kérjük azokat, lehetőleg azonnal, azonban mindenesetre

legkésőbb f. é. április 25-ig hozzánk beküldeni.

Fehér Lajos és társa a m. k. szab. osztálysorsjáték főelárusító. BUDAPEST, Szizella-tér 5. sz.

A Debreczeni Első Takarékpénztár jelzálogi bekebelezés mellett földbirtokra, állandó bérjövövedelmet biztosító kész vagy építés alatt lévő városi házakra 40 éves vagy rövidebb idő alatti lejáratu készpénzes vagy zálogleveles törlesztéses kölcsönöket és váltóhitelt engedélyez a legmértányosabb kamat és feltételek mellett. Megkeresésre az összes üzletágainkra vonatkozó értesítést szívesen nyújtunk. A bekebelezési ügyletek gyors és jutányos keresztülvitelére ajánljuk takarékpénztárunk bizalmi ügyvédjét Des Combes Henrik urat (lakik: Piacz-utca 2145. sz.) ki is a takarékpénztár által megállapított legjutányosabb díjtartifa számítása mellett, az őt megkereső feleknek szolgálatára áll. 180-6-1

Anyák, mielőtt gyermekkoosít vásárolnak, tekintsenek, illetőleg rendeljenek meg ingyen és bérmentve egy gazdagon illusztrált katalógust az új hygienikus ülőszék és fokvésre idomítható, szétszedhető és mosható főliszteröléssel állító kocsirol. Baumann L. os. kir. szabadalmáról Bécs, VI./2. Millergasse 6. Óvakodjunk értéktelen utánzatok vásárlásától; csak a kocsi valódi, a melynek faalapzatára az itt oldalt látható védjegy van rástítve. 297-25-5

Aláírási felhívás

a Debreczenben létesítendő mezőgazdasági malommal egybekötött
„Keményítőgyár Részvénytársaság“
 részvényeire.

Alólirottak — a beszerzett adatokból és szakértői véleményekből — meggyőződést szerezvén arról, hogy Debreczenben egy mezőgazdasági malommal egybekötött keményítő-gyár nagyon jövedelmező vállalat lenne és városunk és vidékének gazdasági helyzetén nagyot lendítene, elhatároztuk, hogy egy ilyen vállalat létrehozására részvénytársaságot alakítunk. Ennek következtében a létesítendő „Első debreczeni keményítő-gyár részvénytársaság“ alaptőkéjének biztosítására szükséges részvény-aláírás eszközölhetése céljából a kötelező tervezetet magában foglaló aláírási ivateket ezennel kibocsátjuk, — felkérve a nagyérdemű közönséget a részvények mielőbbi jegyzésére.

1. A vállalat tárgya: Buza- és kukorica-keményítő, valamint csiriz gyártása és é p ékesítése, az ehhez szükséges liszt előállítás, a fel nem dolgozott liszt eladása, vámórlás, darálás és esetleg más hasonló iparág folytatása.

2. A vállalat tartama a cégjegyzéstől számított 50 év, mely azonban közgyűlési határozattal meghosszabbítható.

3. Az alaptőke 300,000, szóval háromszázezer korona.

4. A részvények száma 1500 darab, névértéke 200 korona.

5. Az aláírás zárideje 1898. május 15-ik napja.

Az aláírás alkalmával minden aláírt részvényre névértékének **tíz** százaléka készpénzben lefizetendő. A névérték további **20, szóval husz** százaléka **1898. június 15-ig**, további **20, szóval husz** százaléka **1898. június 30-ig** lesz a Debreczeni Közgazdasági Bank pénztárába lefizetendő.

A részvények névértékének további 50, szóval ötven százalékát tartoznak aláírók a megalkulás után a közgyűlés által meghatározandó módokat mellett a Keresk. törv. 169. és 171. §-ában körülírt jogkövetkezmények terhe alatt kifizetni.

6. Az alapítók a keresk. törv. 150. §-a alapján az igazgatóság kinevezésének jogát az első három évre magoknak tartják fenn.

7. Szervezési és alapítási költség ezimén minden egyes részvény után annak kiállításakor 2 — két — koronát kell a pénztárba befizetni.

8. A részvény-aláírások eszközölhetők alulírott alapítóknál és a Debreczeni Közg. Banknál, személyesen, vagy posta útján a megfelelő 10% beküldése mellett.

9. Tuljegyzés esetén aránylagos leszállításnak lesz helye.

10. Alólirott alapítók a részvényekre befizetett pénzekért az egyetemleges felelősséget a keresk. törv. 152 §-a értelmében magunkra vállaljuk.

Kelt Debreczenben, 1898. márczius hó 24-ik napján.

Alapítók:

Neve és foglalkozása	Lakása	Neve és foglalkozása	Lakása
Berger Jenő építész-mérnök	Debreczen, Széchenyi-u.	Márk Endre collegiumi ügyész	Debreczen, Hatvan-u.
Dr. Fejér Ferencz ügyvéd	Debreczen, Piacz-u. 1825.	Nagy Jakab földbirtokos	Debreczen, Nagyu-j-u.
Fleischmann Mór nagykereskedő	Debreczen, Kossuth-u.	Falgári Bálint földbirtokos	Debreczen, Nap-u. 2491.
Dr. Freund Jenő ügyvéd	Debreczen, N.-Várad-u. 2122. szám.	Reichmann Ármin vállalkozó	Debreczen, N.-Várad-u.
Horváth István földbirtokos	Debreczen, Kossuth-u. 50.	Rickl Antal földbirtokos	Debreczen, Kossuth-u. 23.
Dr. Király Ferencz orsz. képviselő.	Debreczen, Kossuth-u.	Stahl Géza városi főmérnök	Debreczen, Rózsátér.
Komlóssy Arthur városi főjegyző	Debreczen, Kismester-u.	Tóth Béla építész	Debreczen, Nagyu-j-u.
Kovács János sertéskereskedő	Debreczen, Timár-u. 2300.	Ungvári József sertéskereskedő	Debreczen, Nagy-Péterfia 829. szám.
Kohn Adolf nagykereskedő	Debreczen, Egyháztér.	Weinberger Lajos kereskedő	Debreczen, Nagyu-j-u.
Lisztig Dezső kereskedelmi ügynök	Debreczen, Piacz-utca	Weisz Sándor kereskedő	Debreczen, Piacz-u.
		Wolaska Antal jóságfelügyelő	Debreczen, Szt.-Anna-u.

Eladó szőlőskert.

A Séta-kertben egy leg-szebb fekvésű szőlőből egy rész eladó.

Ertekezhetni ez iránt alólírott tulajdonossal **Batthyány-utca 2555. sz.** házban hátul az udvarban. Ugyanez alkalommal ajánlok szőlő porhajás és sima veszőket u. m. fajtisza Passatutti (Chasselas musque blanc) ropogós Muskotály vegyesen. Borfaj bakar és más nemesebb fajok vegyesen kaphatók és megrendelhetők.

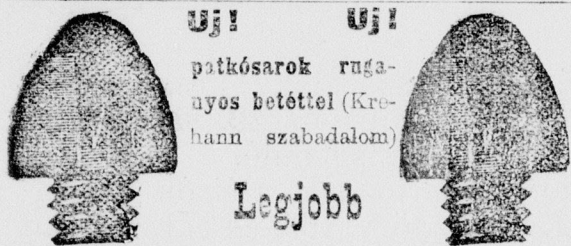
Ormós Gábor.

**Beocsini,
Portlandt,
Román cement**
és
kőbányai disztégla
gyári raktár.

Zsákonkénti és vagonkénti eladás. — Elismert legjobb cement.
Csapó-, Kis-Szappanos-utca 407.

Stegmüller Árpád

építésznél. 328-15-8



patkó-sarok

a világon.

Kisiklás, bukás a lovaknál sima földön teljesen ki van zárva. — Ismeretesek ingyen és bérmentve. Azonkívül nagy választék valódi orosz, angol és amerikai gummiczipőkben, ugymint az összes gummiáruk műtudomány, egészségügy és házihasználat részére.

Angol-amerikai gummiárú-raktár

Krehan és Wydra Bécs I. ker. Herrengasse 4.
Első és legrégebbi ló-sport különlegességi üzlet.

Wannieck Frigyes és Társa
gépgyára, vas és rézöntője
Brünnben (Morvaország).

Ajánlja 304 52-33

gőztégla és cementtelepek
tejes berendezését.

Állandó kiállítás téglagépekben.

Képes árjegyzék ingyen.
Több mint 900 telep berendezve.

A legfinomabb egészségügyi

párisi-gummiárukat

ajánl gyógyászati és sebészeti czélokra, az 1866-ik év óta tevényelő gummiárú-gyár

Schmeidler J. N.

cs. és kir. udvari szállító

Bécs, VII. Stiflgasse No. 19.

Árjegyzék ingyen. Küldemény titoktartás mellett. 294

Különlegesség poloskák, bolhák, konyhai férgék, moly, háziállatokon tartózkodó paraziták stb. ellen



Zacherlin

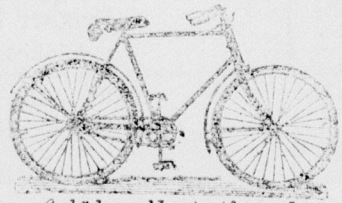
bámulatatosan hat! Felülmulhatlan

gyorsan és biztosan öli a kártékony férgeket és azért is az emberiség milliói dicsérik és keresik. Ismerető jelei: 1 lepecsételt üveg; 2. a „Zacherl” név.

Debreczenben: Csanak József
Csicsó Lajos
Czeplédy Józsefné
Deutsch Albert
Félegyházi János
Francisc és Jóna
Fritsch Károly
Ganofszy Lajos
Geréby Fülöp
Havas József
Hirsch Miklós
Jánossy Béla
Király János
Klein Bernát
Kohn Testvérek
Kohn Lajos
Kontsek Géza
Kovács Mihály
Kun József
Leidenfrost Ármin
Lusztig Károly
Mayer József
Parti Ferencz
Radozky József

Debreczenben: Roth Ignác
Riekl J. Antal
Rosenfeld R.
Rosenthal Dániel
Roth Antal
Dr. Rothschnok V. Emil
Ifj. Rózsa Lajos
Szabó Zsigmond
Szent-Királyi Tivadar
Térei József
Tóth Kálmán
Tóth Sándor
Varga Lajos
Várray János
Berettyó-Ujfalu: Ifj. Weiszberger Ig.
Ér-Mihályfalva: Gross Hermann
Kulesár Gyula
Lévay Vinceze
Pollák Mórítz
H.-Büszörmény: Gemeinbeck József
Hajdu-Nánás: Slachta János
Szoboszló: Körner Béla
Tisza-Füred: Schön Jakab
Weizmann József.

Dürkopp



felülmulhatatlanok

„Diana”-

Kerékpárjai

szoliditás, elegancia és könnyű futásban!

A 98-as modellek számos kiváló ujitásokkal vannak ellátva.

Képviselő: **Deutsch Ede**

DEBRECZEN, Piacz-u. Dr. Tihanyi ház. Fiókküzet Karozag.

GUMMI ÉS HALHÓLYAG

SIGI ERNST

Bécs I., Kärntnerstrasse 45.
Páris II, Rue Martel. 269

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.